

Dyrektywa 2009/65/WE UCITS IV – wyzwania dla polskiego rynku funduszy inwestycyjnych

- ❑ Przepisy poziomu 1 - Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/65/WE z dnia 13 lipca 2009 r. w sprawie koordynacji przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych odnoszących się do przedsiębiorstw zbiorowego inwestowania w zbywalne papiery wartościowe (UCITS IV)
- ❑ Przepisy poziomu 2
 - dwa rozporządzenia Komisji Europejskiej, które będą stosowane wprost, w sprawie KII i zasad jego udostępniania oraz w sprawie procedury notyfikacji oraz elektronicznej komunikacji pomiędzy organami nadzoru w państwach członkowskich i współpracy między organami nadzoru
 - dwie dyrektywy, podlegające implementacji, w sprawie działania spółki zarządzającej oraz w sprawie połączeń, konstrukcji master-feeder oraz procedury notyfikacji
- ❑ Wszystkie przepisy powinny zacząć obowiązywać z dniem 1 lipca 2011 roku

Kierunki zmian wprowadzonych Dyrektywą UCITS IV

- ❑ Nowy skrót prospektu tzw. Key Investor Information (KII)
- ❑ Wprowadzenie nowego typu funduszu UCITS – konstrukcji master – feeder
- ❑ Wprowadzenie możliwości transgranicznego łączenia funduszy UCITS
- ❑ Ustanowienie pełnego „paszportu” spółki zarządzającej
- ❑ Znaczne uproszczenie procedury składania zawiadomienia o zamiarze zbywania tytułów uczestnictwa w państwie członkowskim innym niż macierzyste
- ❑ Zacieśnienie współpracy między nadzorcami w poszczególnych państwach członkowskich

KII

- ❑ Każdy fundusz UCITS będzie obowiązany sporządzić KII
- ❑ KII będzie zawierał najważniejsze informacje nt. funduszu, niezbędne dla inwestorów do podjęcia decyzji o zainwestowaniu w fundusz
- ❑ Zawartość, układ informacji i format KII będzie ściśle określony
- ❑ KII powinien być napisany językiem przystępnym dla przeciętnego inwestora
- ❑ KII należy dostarczyć klientowi przed nabyciem tytułów uczestnictwa funduszu, nieodpłatnie
- ❑ Fundusz jest obowiązany aktualizować KII
- ❑ Ujednolicona forma KII dla UCITS w całej Unii ma pozwolić inwestorom porównanie produktów z różnych krajów, o różnej polityce inwestycyjnej oraz różnej konstrukcji prawnej
- ❑ Objętość KII nie będzie mogła przekroczyć dwóch stron A4

KII - zawartość

- ❑ Wskazanie funduszu wraz z jego spółką zarządzającą
- ❑ Krótki opis celów inwestycyjnych i polityki inwestycyjnej
- ❑ Prezentacja wyników historycznych
- ❑ Przedstawienie kosztów, opłat i prowizji
- ❑ Określenie profilu zysku/ryzyka inwestycji w fundusz, wraz z wyjaśnieniem opisowym – syntetyczny wskaźnik zysku do ryzyka, numeryczny w skali od 1 do 7, wskaźnik będzie wyznaczany na podstawie zmienności funduszu
 - metodologia wyznaczania wskaźnika – odrębnie uregulowana, zapewniająca jednolite zasady wyznaczania wskaźnika dla wszystkich UCITS

Konstrukcja master - feeder

- ❑ Fundusz (subfundusz) feeder to fundusz (subfundusz), który inwestuje co najmniej 85 % aktywów w tytuły uczestnictwa innego funduszu (subfunduszu) UCITS, tzw. master
- ❑ Feeder może zainwestować tylko w jeden fundusz master, master może mieć jako uczestnika więcej niż jeden fundusz feeder
- ❑ Do 15 % aktywów feeder może utrzymywać w płynnych aktywach, instrumentach pochodnych w celu zabezpieczenia
- ❑ Dla funduszu feeder niezbędne jest zezwolenie (zatwierdzenie wyboru danego funduszu master) – funduszem feeder może być tworzony lub istniejący UCITS
- ❑ Zezwolenie udzielane w ciągu 15 dni roboczych
- ❑ Do uzyskania zezwolenia niezbędne są:
 - statut, prospekt informacyjny, KII funduszy feeder i master
 - porozumienie pomiędzy funduszem feeder i master (w zakresie wymiany informacji itp.) lub odpowiednie zasady działalności w przypadku, gdy oba fundusze są zarządzane przez tą samą spółkę zarządzającą
 - porozumienie pomiędzy depozytariuszami lub audytorami obu funduszy w zakresie wymiany informacji, jeśli depozytariuszem lub audytorem obu funduszy nie są te same podmioty

Zasady funkcjonowania konstrukcji master- feeder

- ❑ Fundusz master jest obowiązany udzielać funduszowi feeder informacji niezbędnych do prowadzenia działalności (w zakresie realizowanej polityki inwestycyjnej, wyceny, zmian statutu i innych dokumentów, zawieszania zbywania i odkupywania tytułów uczestnictwa, planowanych połączeń, podziałów, likwidacji itp.)
- ❑ Depozytariusze i audytorzy funduszy są obowiązani zawrzeć porozumienie w zakresie wymiany informacji, niezbędne do właściwego wykonywania ich obowiązków
- ❑ Dokumenty funduszu feeder zawierają odpowiednie informacje związane z funkcjonowaniem jako feeder
- ❑ Fundusz master nie może pobierać od funduszu feeder żadnych opłat manipulacyjnych
- ❑ Uczestnicy funduszu feeder mają prawo otrzymać bezpłatnie dokumenty funduszu master (KII, prospekt, sprawozdania)

Transgraniczne połączenia funduszy UCITS

- ❑ Trzy modele łączenia: przejęcie funduszu przez inny fundusz, utworzenie nowego funduszu albo amalgamację (transfer aktywów netto do innego funduszu, technika znana w krajach anglo-saskich)
- ❑ Łączenie może dotyczyć funduszy lub subfunduszy, prawo połączenia jest niezależne od form prawnych łączonych funduszy
- ❑ Połączenie wymaga uzyskania zezwolenia organu nadzoru funduszu przejmowanego (funduszy przejmowanych) (organ nadzoru funduszu przejmującego otrzymuje informację o planowanym połączeniu w celu zweryfikowania wpływu połączenia na uczestników funduszu przejmującego)
- ❑ Zezwolenie w ciągu 20 dni roboczych
- ❑ Fundusze sporządzają „warunki połączenia”, w których zawarty jest harmonogram połączenia, uzasadnienie połączenia, oczekiwany wpływ połączenia na sytuację uczestników funduszy, metody wyceny aktywów, metoda kalkulacji parytetu wymiany
- ❑ Fundusze dostarczają uczestnikom informacje na temat połączenia, zakres informacji określi dyrektywa poziomu 2

Transgraniczne połączenia funduszy UCITS – cz. 2

- Depozytariusze funduszy badają planowane połączenie i muszą wydać oświadczenie, iż jest ono zgodne z przepisami prawa i statutów funduszy
- Depozytariusz funduszu przejmowanego albo niezależny audytor bada przyjęte zasady wyceny aktywów funduszu oraz metodę kalkulacji parytetu wymiany tytułów uczestnictwa (z ewentualnym wyrównaniem w gotówce do 10 % WANTU)
- W przypadku, gdy w danym funduszu wymagana jest zgoda uczestników na połączenie, wymagana większość nie może przekraczać 75 % głosów na walnym zgromadzeniu
- Uczestnicy funduszy mają prawo w określonym czasie umorzyć tytuły uczestnictwa bez opłat
- Uczestnicy funduszy uczestniczących w połączeniu nie powinni ponosić żadnych kosztów połączenia

Paszport spółki zarządzającej

- ❑ Spółka zarządzająca UCITS będzie miała prawo wykonywania działalności w pełnym zakresie na terytorium innych państw członkowskich, w formie oddziału lub „na zasadzie swobody świadczenia usług”, w tym prawo do tworzenia funduszy UCITS lub przejęcia zarządzania istniejącymi funduszami UCITS, niezależnie od formy prawnej funduszu
- ❑ Notyfikacja spółki zarządzającej odbywa się pomiędzy organami nadzoru w państwie macierzystym i goszczącym
- ❑ W przypadku prowadzenia działalności „na zasadzie swobody działalności” spółka nie ma obowiązku ustanawiania na terytorium państwa macierzystego funduszu żadnego dodatkowego podmiotu/reprezentanta/punktu kontaktowego
- ❑ W zakresie zasad działania spółki zarządzającej spółka przestrzega swojego prawa macierzystego i podlega nadzorowi macierzystego organu, w zakresie zasad działania funduszu przestrzega prawa macierzystego funduszu i podlega nadzorowi organu macierzystego funduszu – Dyrektywa wskazuje, jaki jest zakres działania funduszu
- ❑ Wymagane porozumienie z depozytariuszem funduszu w zakresie współpracy pomiędzy spółką a depozytariuszem

Paszport spółki zarządzającej – cz. 2

- ❑ W związku z paszportem spółki zarządzającej ustanowiono zasadę, iż depozytariusz musi mieć siedzibę w państwie funduszu
- ❑ W związku z paszportem spółki zarządzającej Dyrektywa wprowadza ujednolicone zasady działania spółki zarządzającej, m.in. w zakresie: wymogów organizacyjnych, niezbędnych zasobów kadrowych, załatwiania reklamacji, dokonywania wyceny aktywów, posiadania systemu kontroli wewnętrznej, nadzoru zgodności działalności z prawem, audytu wewnętrznego, systemu zarządzania ryzykiem, transakcji własnych, ewidencjonowania transakcji, ewidencjonowania zleceń, konfliktu interesów, wykonywania prawa głosu z walorów znajdujących się w portfelach funduszy, działania w najlepiej pojętym interesie uczestników funduszy, dokonywania due diligence planowanych inwestycji funduszy, realizowania zleceń uczestników, „best execution”, systemu zarządzania ryzykiem inwestycyjnym funduszy, zasad zlecenia wykonywania czynności spółki

Procedura notyfikacji

- ❑ Maksymalnie uproszczona procedura, notyfikacja pomiędzy organami nadzoru w państwie macierzystym i goszczącym, w ciągu 10 dni od zgłoszenia przez fundusz zamiaru zbywania tytułów uczestnictwa na terytorium innego państwa członkowskiego
- ❑ Określony zestaw dokumentów, wzór zaświadczenia i listu notyfikacyjnego
- ❑ Elektroniczna komunikacja pomiędzy organami nadzoru
- ❑ Fundusz nabywa prawo zbywania tytułów uczestnictwa na terytorium innego państwa członkowskiego wraz z przekazaniem notyfikacji do organu nadzoru w państwie goszczącym
- ❑ Brak możliwości *ex ante* zweryfikowania zasad zbywania tytułów uczestnictwa funduszu zagranicznego, brak uprawnienia zgłoszenia sprzeciwu wobec zamiaru zbywania dla organu w państwie goszczącym
- ❑ Za wyjątkiem KII dokumenty funduszu zagranicznego przedstawiane inwestorom w języku powszechnie stosowanym w sferze międzynarodowych finansów

Współpraca między organami nadzoru

- ❑ Ujednolicenie kompetencji organów nadzoru w poszczególnych państwach członkowskich – w związku z tym uprawnienia KNF powinny się poszerzyć o prawo: żądania zaprzestania wykonywania działań sprzecznych z prawem, żądania „zamrożenia” lub „wydzielenia” aktywów, żądania zawieszenia nabywania lub odkupywania jednostek uczestnictwa
- ❑ Dyrektywa i przepisy wykonawcze ustanawiają zasady ścisłej współpracy i wymiany informacji pomiędzy organami nadzoru w poszczególnych państwach, w odpowiednio krótkim czasie
- ❑ Ustanowiono także zasady w zakresie prowadzenia kontroli transgranicznie